

JASENSKÝ ZPRAVODAJ

ROČNÍK XI / ČÍSLO 3

KVĚTEN - ČERVEN 2009

ZDARMA

Co najdete v tomto čísle:

- ✿ Informace z jednání zastupitelstva
- ✿ Výsledky voleb do Evropského parlamentu 2009
- ✿ Hasičská okrsková soutěž

- ✿ CM Kašava oslavila 25. výročí v Jasenné
- ✿ Historie našeho kraje - seriál
- ✿ Společenská kronika
- ✿ Informace OÚ

Jasenná – daňově diskriminovaná obec

Když se 26. března 2009 v 8:00 hodin ráno tato tabule objevila na vjezdu do naší obce, tak se mnozí ptali, co to znamená. Stejně se ptali občané z dalších 900 obcí v celé republice, kde měli odvahu tabule vyvěsit. Tato akce byla organizována Sdružením místních samospráv (SMS – ČR), jehož je Jasenná členem a účelem bylo upozornit veřejnost, média, politiky na diskriminaci obcí a menších měst ve financování samosprávy ve srovnání s velkými městy. Podle platného zákona o rozpočtovém určení daní má např. občan Jasenné „cenu“ 7.000,- Kč, kdežto občan Prahy je „oceněn“ na 30.000,- Kč. Čtyři největší města – Praha, Brno, Ostrava, Plzeň, kde žije 20 % obyvatel ČR,

má díky zákonům k dispozici 50 % všech příjmů obcí a měst. S druhými 50 % musí vyjít 80 % obyvatel naší země.

Odstranění těchto obrovských rozdílů je jeden z více okruhů činnosti SMS – ČR, kde patří i snaha o změnu systému nenárokových dotací rozdělovaných vládou, parlamentem, ministerstvy. Tento systém totiž vede minimálně k politické korupci, v každém případě zase zvýhodňuje větší města, která mají prostředky na dofinancování dotovaných akcí.

Pro spoustu malých obcí je důsledkem daňové diskriminace a systému rozdělování nenárokových dotací nedostatek finančních prostředků na budování vodovodů, kanalizací, čištění odpadních vod, komunikací, oprav škol atd. Akcí „Daňově diskriminovaná obec“ se na tyto problémy podařilo výrazně upozornit a dalším efektem byl hlavně na Moravě i úspěch „Starostů a nezávislých“ ve volbách do Evropského parlamentu. I když se kandidáti za „starosty“ do Evropského parlamentu nedostali, nebylo v malých obcích výjimkou, že kandidátka „Starostů“ se umístila na prvním nebo druhém místě. Podpora veřejnosti Starostům a SMS – ČR pomůže při jednání o spravedlivém dělení daňových příjmů. Za tuto podporu Vám, vážení spoluobčané, děkuji. Jenom společně můžeme dosáhnout změny v příjmech nejen pro naši obec.

Pavel Machovský, starosta

Usnesení z jednání zastupitelstva obce

Od minulého vydání zpravodaje se uskutečnila tři zasedání zastupitelstva obce (ZO). Uvádíme přijatá usnesení:

Usnesení ze dne 12. 5. 2009

Přítomno 8, později 7 členů zastupitelstva.

Omluven: Jiří Mikšík; od 18:26 omluvena Zdeňka Turková

1. ZO **schvaluje** předložený program jednání.

Pro: 8 členů

2. ZO **schvaluje** smlouvu o spolupráci s firmou Gyabra Energy s. r. o. (fotovoltaická elektrárna – horní kravín).

Pro: 8 členů

3. ZO **schvaluje** zadání výběrového řízení pro výběr dodavatele stavby „Oprava lesní cesty k Zrníkům“ a **schvaluje**, aby výběrové řízení provedla firma MCI Servis, s. r. o.

Pro: 8 členů

4. ZO **souhlasí** s tím, že smlouva o spolupráci mezi obcí Jasenná a Radiem Čas **nebude** podepsána.

Pro: 8 členů

5. ZO projednalo a **schválilo** plán práce finančního a kontrolního výboru pro rok 2009.

Pro: 8 členů

18:26 – omluvila se paní Zdeňka Turková

6. ZO **souhlasí** se zamítnutím žádosti pana xx, který žádal o prodej části pozemku p. č. xx – ostatní komunikace.

Pro: 7 členů

7. ZO **schvaluje** úpravu rozpočtu č. 1/2009.

Pro: 7 členů

8. ZO **schvaluje** usnesení č. 3/2009, jež bylo nahlas přečteno.

Pro: 7 členů

Usnesení ze dne 2. 6. 2009

Přítomno 9 členů zastupitelstva.

1. ZO **schvaluje** předložený program jednání.

Pro: 9 členů

2. ZO **schvaluje** Závěrečný účet obce za rok 2008 bez výhrad.

Pro: 9 členů

3. ZO na základě doporučení hodnotící komise v souladu s ustanovením § 81 odst. 1 zákona č. 137/2006 Sb. **rozhodlo** o výběru nejvhodnější nabídky na „Oprava lesní cesty k Zrníkům“ takto: stavební práce provede firma Swietelsky stavební s. r. o., oblast Zlín, Zašovská 71,

2 Jasenský zpravodaj

757 01 Valašské Meziříčí. Zastupitelstvo obce Jasenná zároveň **pověřuje** starostu Pavla Machovského podpisem smlouvy o dílo.

Pro: 9 členů

4. ZO **schvaluje** Smlouvu o poskytování služeb mezi Obcí Jasenná a Městem Vizovice ve věci poskytování služeb spojených s administrací projektu v rámci Integrovaného operačního programu pro prioritní osu 2, oblast intervence 2.1 Výzva číslo 02 „eGovernment v obcích – CzechPOINT“. Cena za sjednané služby je 1.000,– Kč.

Pro: 9 členů

5. ZO **schvaluje** Dodatek č. 6 ke smlouvě o svozu komunálního odpadu č. 396/02 uzavřené mezi Obcí Jasenná a Technickými službami Vizovice, kterým se mění ceny za odvoz odpadu z obce.

Pro: 9 členů

6. ZO **schvaluje** poskytnutí dotace ve výši 10.000,– Kč pro Regionální sekci Western Riding Club ČR Ranč pod Vartovňů Jasenná na závodní sezónu 2009.

Pro: 9 členů

7. ZO **schvaluje** poskytnutí dotace pro Tělovýchovnou jednotu Sokol Jasenná ve výši 13.000,– Kč na úhradu vícenákladů za malování celého objektu sokolovny.

Pro: 9 členů

8. Zastupitelstvo obce Jasenná **schvaluje** pronájem pozemků p. č. st. 72, p. č. st. 567 a p. č. 125 na dobu 12-ti let panu Robertu Ryškovi, Lípa 85. Podmínkou je, že v budově stojící na pozemku p. č. 567 (čp. 235 – Mini-market Zastávka) bude i nadále zachován obchod s potravinami.

Pro: 9 členů

9. Zastupitelstvo obce Jasenná **schvaluje** usnesení č. 4/2009, které bylo nahlas přečteno.

Pro: 7 členů

Usnesení ze dne 23. 6. 2009

Přítomno 8 členů zastupitelstva. Omluven: Vladimír Zapalač.

1. ZO **schvaluje** předložený program jednání.

Pro: 8 členů

2. ZO **schvaluje** Strategický plán Leader 2007 – 2013 MAS Vizovicko a Slušovicko, o. s.

Pro: 8 členů

3. ZO **schvaluje** usnesení č. 5/2009, které bylo nahlas přečteno.

Pro: 8 členů

Výsledky voleb do Evropského parlamentu ve volebním okrsku Jasenná

Číslo strany	Název	Počet hlasů	%
4	ODS	56	28,87
22	Starostové a nezávislí – VAŠE ALTERNATIVA	48	24,74
33	ČSSD	43	22,16
2	Křesťanská a demokratická unie – ČSL	15	7,73
21	KSČM	7	3,61
16	Moravané	5	2,58
3	Věci veřejné	4	2,06
14	SDŽ – Strana důstojného života	4	2,06
26	Strana zelených	4	2,06
5	Suverenita	2	1,03
9	Evropská demokratická strana	2	1,03
24	SNK – Evropští demokraté	2	1,03
6	Volte Pravý Blok	1	0,52
23	Strana svobodných občanů	1	0,52

Ze 764 voličů zapsaných ve volebním seznamu se voleb zúčastnilo 194 oprávněných voličů, což je 25,39 %.

Rušení nočního klidu – techno v Jasenné

V pátek 19. 6. 2009 ve večerních hodinách začala v lokalitě Klenic nepovolená akce – technoparty. Toto bylo zjištěno hledáním původu hluku výrazně slyšitelného hlavně v horní části obce. Na výzvu k ukončení akce nechtěli přítomní účastníci přistoupit, proto byla přivolána Policie ČR. S příslušníky policie byla nejprve situace prověřena u vlastníka pozemku a u Mysliveckého sdružení. Organizátoři technoakce neměli s vlastníkem pozemku žádnou dohodu o pořádání akce, proto Policie ČR tuto akci ukončila a rozpustila.

Začíná léto, prázdniny, období, kdy probíhají podobné akce. Žádám vlastníky pozemků, aby v žádném případě nepodlehli žádostem ať už příbuzných, známých, nebo neznámých osob o souhlas s použitím jejich pozemku pro podobné účely prezentované například jako soukromá oslava s přáteli. Potom se můžeme dočkat toho, že se třeba 3 noci nevyspíme. Konání takové akce má potom následky i pro vlastníka pozemku.

Pamatujte na to, že dodržování nočního klidu od 22.00 do 6.00 hodin platí i pro různé rodinné oslavy, grilování a podobně. Hlasité projevy těchto akcí v nočních hodinách jsou velmi nepříjemné pro spoustu lidí a mohou končit přivoláním Policie ČR (linka 158).

Pokud jde o hluk, tak argument o jeho škodlivosti a neustálém vlivu na zdraví používáme mimo jiné v připomínkování stavby rozšíření silnice přes Syrákov. V zájmu občanů Jasenné. Na druhou stranu dostaneme „povzbuzení“ v tomto úsilí například výše uvedenými aktivitami. A to ještě neuvádím motorkáře, čtyřkolkáře jezdící kdykoli a kdekoli. Používání motorových pil a sekaček v neděli bychom si mohli také odpustit.

Na závěr chci poděkovat Policii ČR za rychlou a účinnou pomoc při řešení technoakce v zájmu zajištění klidu pro naši obec.

*Pavel Machovský,
starosta*

Projekty vodovodních přípojek

Dle dohody se zástupci obce jsme vypracovali předběžný cenový návrh na zpracování projektové dokumentace pro vodovodní přípojky. Cena projektové dokumentace činí 2.000,- Kč včetně DPH (pouze 5 paré projektové dokumentace bez dokladů) nebo 4.000,- Kč včetně DPH (s kompletním zajištěním podkladů pro povolení stavby). Ve druhém případě **cena zahrnuje** následující:

- ✗ Zpracování 5 paré projektové dokumentace pro vodovodní přípojku (stupeň pro územní souhlas, popř. ohlášení stavby – dle délky přípojky) v rozsahu dle prováděcí vyhlášky ke stavebnímu zákonu

- ✗ Zajištění podkladů z katastru nemovitostí (výpis z LV, snímek, informace o vlastnících sousedních nemovitostí)

- ✗ Odsouhlasení projektové dokumentace provozovatelem vodovodní sítě včetně stanoviska a smlouvy o připojení

- ✗ Zajištění vyjádření správců inženýrských sítí a dotčených orgánů (MěÚ Vizovice, odbor dopravy, Policie ČR DI Zlín, Ředitelství silnic Zlínského kraje ...)

- ✗ Vyřízení potřebného povolení stavebního úřadu včetně vypracování žádosti (územní souhlas, popř. ohlášení stavby) a dalších příloh dle požadavků stavebního úřadu

Cena nezahrnuje:

- ✗ Další případné náklady u přípojek, kde dochází ke křížení státní silnice, toku popř. v jiných problematických lokalitách. V těchto případech je nutno cenu předem zkontrolovat po posouzení na místě samém.

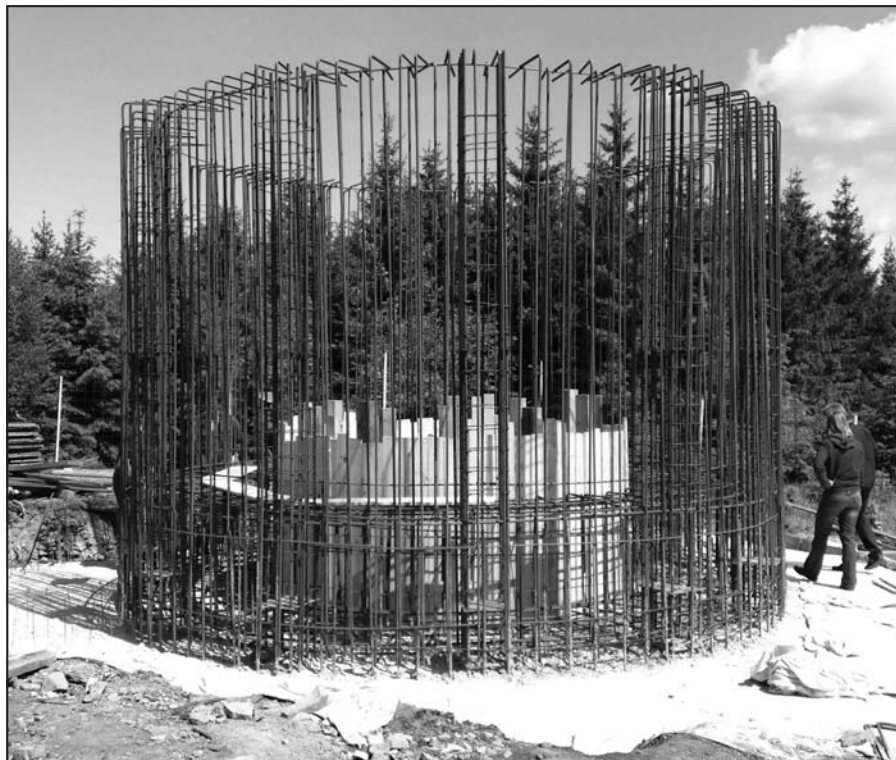
V případě, že bude závazná žádost o zpracování PD včetně vyřízení

podkladů předána na obec popř. jinak doručena naší společností do 15. 7. 2009, poskytuje se sleva 500,- Kč, tj. vypracování PD včetně vyřízení podkladů celkem 3.500,- Kč.

V případě zájmu nás můžete kon-

taktovat na tel.: 732 228 872 (Gazdoš Petr), 725 667 775 (ing. Vyškovský Petr), poštou na adresu AGROMEX spol. s r. o., nám. Svobody 27, 763 15 Slušovice, e-mailem na adrese: agromex@seznam.cz.

Rozhledna na vrchu Vartovná pomalu roste.

Fotografie ze začátku června.

Hasičská okrsková soutěž v Jasenné

9. května 2009 se uskutečnila na fotbalovém hřišti v Jasenné hasičská okrsková soutěž. Za Jasennou soutěžila družstva žen, mužů a dětí. Po urputném boji se ženy ve své kategorii umístily na 2. místě, muži svou kategorií vyhráli. Blahopřejeme k úspěchu, který současně znamená postup do okresního kola. Soutěž očima nejmenších:

Nejdříve společný nástup ...

a jdeme na to.

Jóó! Super zásah.

Od starších se můžeme přiučit.

Naše ženy přípravu nepodceňují ani trochu.

Hmm...dobré obutí při štafetě je také důležité.

A už se těšíme na předávání cen.

Hurá. Naši chlapi vyhráli.

Výlet za myslivci

Pořádně namažte nožičky a nazujte si pevnou obuv na dlouhou cestu. Oblékněte si sportovní oděv, nezapomeňte na kšiltovku či klobouk na ochranu proti sluníčku! Tak a můžeme vyrazit. Jejda, my jsme na něco zapomněly. Ptáte se na co? Jdeme na dlouhý výlet a ke každému správnému výletu patří batůžek plný dobrot od našich maminek či tatínků.

Také by to nebyl výlet, kdybychom nevěděli, kam jdeme. Že nevíte, kam jdeme? Já jsem Vám to neřekla? Možná nám poradí děti z mateřské školy. „Děti, kam jste se vydaly? Pročpak dnes nespinkáte v postýlkách ve školce?“ Děti nám rády poradí: „Heč my jdeme na Mysliveckou chatu.“ Tedy Vy se máte. Můžeme se k Vám přidat?

I když jsme šli celou cestu po asfaltové cestě, přesto cesta byla velmi krásná a plná překvapení. Objevíli jsme plno šneků a drobných zvířátek v trávě. Pozorovali jsme rozmanitost ptáček. Dokonce jsme viděli i čápy, jak si hledají něco dobrého k snědku. Obdivovali jsme koně, klisny a hříbátka. „Který se Vám nejvíce líbí? Ten černý kůň, bílá klisna nebo hnědé hříbátko s bílou lysinkou?“ Nám s dětmi se nejvíce líbila bílá klisna, ale když se na ně všechny podíváte, no nejsou nádherní, každý má na sobě něco krásného. Nejenom faunu jsme pozorovali, ale také flóru. Přivoněli jsme si ke krásným rozkvetlým loukám plným kopretin. Tuto cestu jsme si pořádně užili.

„Paní učitelko, a kdy už si dáme přestávku na svačinku?“ Také vám už od oběda vyhládlo? Tak pojdte trochu si odpočinout a posilnit se na další menší část cesty k myslivcům. Vybrali jsme místo kousek od „Jasna“. Hm, to jsou ale dobroty, všechno to sníme. A když už jsme se posilnili, tak se můžeme podívat na traktory, které z Jasna vyjíždějí. Kluci by se velmi rádi svezli, jenže my máme dnes jiný cíl.

Hurá a už jsme tady. Konečně se před námi rozprostřela louka a les, u kterého je myslivecká chata. Dorazili jsme a teď můžeme jít domů. Počkejte přece chvíli! Vy se nechcete dozvědět něco od myslivce pana Poláš-

ka? Nakoukneme do dveří, hezky pozdravíme a posadíme se na dřevěné lavice a židličky. Nastražíme uši, ať se dozvíme plno nových důležitých věcí o zvířátkách. Pan Polášek si pro nás připravil několik vycpaných dravců a také jedno malé zvířátko. Děti jestli pak poznáte, co je to za zvíře? „Je to dravec,“ povídá Matýsek. „To je kuna“ hlásí se další děti. Kuna to není, pane Polášku poraďte nám. A tak jsme se dozvěděli, že je to tchoř. Toho bych nechtěla potkat, co kdybych ho vystrašila a on by mě označil svou „vůní“? Vedle vycpaných zvířat ležely další myslivecké skvosty. Bylo to paroží od jelena, který měl dokonce 13 let a parohy – takzvané „lopaty“ od daňka.

Děti měly spoustu otázek na pana myslivce. A proto se začala bouřlivá debata. Každý se mohl zeptat, na co chtěl. „I vy máte nějakou otázku?“ Já Vám však položím otázku první. „Jestli pak znáte nějakou píseň o zvířatech?“ Naše děti znaly. Házely je jako na běžícím páse: Běžela ovečka, Na tý louce zelený, Vyletěla holubička ... a plno dalších.

A jak to tak na myslivecké chatě každoročně chodívá, i letos nám paní myslivci připravili opečený kabanos. To jsme si pochutnali a k tomu ještě něco dobrého od naší paní kuchařky – štrůdl. A teď už klidně mohou přijít maminky či tatínkové a hurá domů.

Tak a zase někdy příště na nějakém hezkém výletě.

Michaela Propšová

Návštěva dětí MŠ v Hasičské zbrojnici

Tak jak se již stalo tradicí i letos jsme s dětmi navštívili Hasičskou zbrojnici. Přivítala nás paní Jana Pečenková. Nejprve dětem ukázala sirénu a řekla, kdy se siréna používá. Po otevření vrat děti uviděly modrou Avii a velké hasičské auto. Paní Pečenková jim vše vysvětlila, ukázala, kde jsou uloženy hadice k hašení požáru. Všechny děti si vyzkoušely, jak se v takovém velkém autě sedí. Mohly si prohlédnout a sednout i do Avie. Navštívili jsme místnost, ve které se suší mokré hadice, viděli jsme hasičské oblečení, helmy, náradí i novou stříkačku. Potom nás paní Pečenková zavedla do místnosti, kde dětem ukázala

spoustu zlatých pohárů za vítězství v různých soutěžích. Venku na děti čekala džběřová stříkačka naplněná vodou. S touto stříkačkou si každé dítě mohlo zkusit stříkat na kuželky nebo plechovky. Všechny děti se s nadšením snažily cíl zasáhnout, což se jim dařilo a měly z toho velkou radost. Odcházelí jsme spokojeni a mnohé děti prohlásily, že se z nich stanou hasiči. Tak snad jim toto přesvědčení vydrží. Chtěla bych za všechny děti paní Janě Pečenkové moc poděkovat za milé přijetí a vyčerpávající informace, které nám poskytla. Všichni se budeme těšit na další taková setkání. *Věra Kočicová, učitelka MŠ*

Dopoledne s Policií

V mateřské škole je měsíc duben plný informací o dopravě, dopravních prostředcích, dopravních situacích a hlavně o tom, jak se mají děti správně chovat na silnici.

Paní učitelky nové poznatky předávají pomocí různých pomůcek, čtením příběhů z knih, či poutavým vyprávěním, děti kreslí dopravní prostředky a značky, hrají si na dopravu, řeší různé situace. Před mateřskou školou na nádvoří jezdí na dětských dopravních prostředcích – koľoběžkách, tříkolkách, kolech a autíčkách.

Jak jen to udělat pro děti ještě zajímavější, upoutat je a to vše prožitkovým učením?

Nejlépe by bylo oslovit a pozvat do MŠ ty nejpovolanější – Policii České republiky. Nápad se stal brzy skutečností.

Návštěvu v MŠ nám přislíbili zástupci PČR z Obvodního oddělení Vizovice na 30. dubna. Abychom rodiče nevystrašili, předem jsme je seznámili, jaká že to návštěva k nám přijde.

Mnohé vlastníky řidičských průkazů při setkání s policisty na silnici nebo na točně v Jasenné často zamrazí, ale věřte, že naše děti byly před setkáním s nimi velmi natěšené a nemohly se setkání dočkat. Očekávaly s napětím, co se bude dít a když vstoupili policisté – p. Gavrišová, p. Nevělk a p. Zrník do třídy, nikdo nespustil z naší návštěvy oči a s obavami očekávali, co se bude dít.

Po představení policistů první otázka k dětem zněla: „Jak poznáte policistu?“ S přehledem všichni odpověděli správně. Následovalo ještě vysvětlení o dopravní policii a pak vyprávění o práci všech policistů. Děti si poté prohlížely čepice, pistole, náboje a terčíky. „Víte, jak vypadá neprůstřelná vesta? Že ne?“ Také jsme ji viděli poprvé a dokonce jsme si ji mohli ve školce všichni vyzkoušet. A prozradíme Vám to, co jsme se dozvěděli – policisté si neprůstřelnou vestu oblékají, když jdou na lupiče. A zrovna takové zatýkání pachatele dětem předvedli: „Policie, stůj, otoč se, klekni si, lehni si, ruce od těla – zněly jasné, hlasité pokyny a děti nehnute sledovaly napjatou situaci.

Hrobové ticho ve třídě provázelo i ukázkou chvatů policistů. Naštěstí všechno bylo jenom jako a brzy se ticho změnilo ve veselé štěbetání dětí. Přišel čas i na otázky.

Co děti zajímalo? No tak třeba se ptaly, co se stane řidiči, který pojede přes Jasennou „devadesátkou?“ Nebo „jak se střílí ze zbraní?“

Děti se dozvěděly spoustu zajímavostí, které jim byly předávány přijatelnou formou, přiměřenou jejich věku.

A teď ...hurá ven, akce ještě nekončí. Na nádvoří čekalo policejní auto. Děti si vyzkoušely, jak se v něm sedí a zvědavé otázky nebraly konce. Prozradíme Vám, když to na nás nepovíte, že na malou chvíli nám paní policistka zapnula i maják. Všichni policisté se nám ještě věnovali na školní zahradě. Čas běžel a blížilo se poledne. Ještě než se děti odebraly k obědu, policisté dostali pokyn z vedení, pohotově nasedli do auta a rychle odjížděli k havárii.

Ani jsme jim nestačili poděkovat. Takže díky za jejich čas, ochotu, vstřícnost a trpělivost. Přejeme jim úspěchy při jejich náročné práci a aby museli co nejméně zasahovat.

Věra Pečenková, ředitelka

Poděkování

Děkujeme kadeřnici slečně Šárce Mrlinové, která přijala děti z mateřské školy v kadeřnictví v Jasenné. Ukázala dětem mytí vlasů, stříhání a lakování. Vyprávěla, jak se správně starat o vlasy a nakonec obdarovala děti sladkostmi.

Velké poděkování patří rodině Poláchové a Sedláčkové z jasenských pasek, kteří pozvali děti z mateřské školy na návštěvu. Děti se dozvěděly spoustu informací o přírodě, pozorovaly krmení rybiček v rybníku, domácí a lesní zvířata. Pro všechny děti bylo připraveno občerstvení.

Výlet do Zlína

Na výlet jsme jeli my, třetíáci, s paní učitelkou ráno ve středu 17. 6. 2009. Jeli jsme pořádně nacpaným autobusem. Do muzea to bylo z autobusového nádraží jenom kousek. Muzeum je spolu s galerií a zámeckou restaurací /kuchyň mají v podzemí! v budově zámku. Ujala se nás paní Preiningerová a provedla nás všemi expozicemi. Nejprve to byla výstava o zlínském sportu. Tam jsme viděli kolik olympijských vítězů, mistrů světa i Evropy ve Zlíně působilo. Třeba Dana a Emil Zátopkovi, Jindřich Roudný, Olga Charvátová, Tomáš Dvořák...a další.

Nakoukli jsme do pamětní síně Františka Bartoše. V další místnosti přírodovědné oddělení vystavovalo fotky a zajímavosti z výzkumných cest, například péřovou čelenku náčelníka Černonožců, písčnou růži, piraňu, čelisti a vajíčka žraloka, jihoamerické foukačky, kůži z vlka, figurky ze soli...

V expozici zlínského filmu jsme viděli figurky, jak se film dělá a kdo studio proslavil.

Pak jsme šli do největší stálé výstavy cestovatelů Hanzelky a Zikmunda. Tam jsme strávili nejvíce

času, protože o cestovatelích a jejich výpravách tam je úplně všechno a paní průvodkyně nám ještě spoustu zajímavostí doplnila.

Na oběd jsme šli do opravdové restaurace se zdravou výživou – Hami a měli jsme kyselici s houbami a špageti Julie. Po obědě jsme si zamlsali a odpočinuli v parku.

Pak už nás čekali v bezbariérové základní škole na Štefánkově ulici. Do této školy chodila naše paní učitelka, Olina Charvátová i náš spolužák Pěťa Londa. Nám se v té škole líbilo, že byla nově zařízená, barevně vymalovaná a upravená i pro děti na vozíčku.

Do studia Českého rozhlasu Brno jsme to měli jenom kousek a tak jsme stihli i část živého vysílání. Pan technik nám pověděl, jak se vysílá a ukázal nám i nahrávání a v redakci jsme dostali i malé dárky od paní Hotařové. Domů z výletu nás přivezla Milanova mamka a druhé auto řídil Sabinčin taťka.

Na podzim jsme si naplánovali další výlet: půjdeme do muzea obuvi, na mrakodrap a do domu, který je zařízen jako za Baťů a pro změnu na nezdravou výživu do KFC. Už se těšíme!

Karolína, Janek, Sabča a Ondra

Recitační soutěž

V dubnu letošního roku proběhl další ročník recitační soutěže, které se již tradičně účastní děti ze základních škol Bratřejov, Jasenná, Vizovice a Želechovice. V letošním ročníku soutěže reprezentovali naši školu čtyři žáci – Sabina Poláchová a Jan Novák ze třetí třídy, z páté třídy pak Vendula Hirková a Jakub Šiška.

Konkurence byla veliká – v kategorii třetích ročníků soutěžilo 12 dětí. Sabina i Janek bojovali statečně, ale jejich výkony, ač byly výborné, na umístění bohu-

žel nestačily. Byla to pro ně ale určitě cenná zkušenost a v příštím roce, budou-li chtít, jistě uspějí.

V kategorii pátých ročníků se utkalo dětí devět. Naši školu zastupovali již ostřílení recitátoři a tak jsme odjížděli s dvěma skvělými umístěními. Jakub obhájil své loňské prvenství, Vendula se umístila hned v závěsu – na druhém místě.

Sabině, Vendule, Janovi i Jakubovi tímto děkujeme za reprezentaci, gratulujeme k jejich výkonům a umístěním a do dále přejeme hodně úspěchů a štěstí nejen na recitačních soutěžích.

Jana Kohoutová

Bratřejov

Středa 3. 6. – den, na který jsme se celý rok těšili. Jedeme na absolventský výlet na faru v Bratřejově. Strávili jsme tam necelé tři dny a ten čas jsme si užili, jak nejvíce to jenom šlo!

V prvních chvílích na faře jsme se ubytovali a zábava mohla začít. Skoro každý z nás si přivezl nějakou společenskou hru, ale my kluci jsme nejvíce času strávili hraním ping-pongu. K dispozici nám byla veliká zahrada, badminton, basketbal, fotbal...

Veškerý čas jsme ale nestrávili na faře. Ve čtvrtek ráno jsme posnídali vlastnoručně připravenou snídani a vyrazili na autobus, který nás odvezl do Zlína. Tam jsme se podívali na Zlínský mrakodrap a vyfotili se na Chodníku slávy před Velkým kinem. Ze Zlína už naše kroky vedly do Malenovic. Šli jsme pěšky po Stezce zdraví, podle rozcestníku jsme urazili 10km! Proto jsme zpátky do Zlína jeli už raději vlakem :o)

Na zlínském Náměstí Míru jsme měli rozchod. Vzhledem k tomu, že se v termínu našeho absolventského výletu zrovna konal ve Zlíně 49. ročník Zlínského filmového festivalu pro děti a mládež, měli jsme možnost účastnit se doprovodného programu, který zde právě probíhal. Mohli jsme si vyzkoušet projekt bikovou dráhu zručnosti, vyfotit se s hrdiny animovaných pohádek pro nejmenší, kteří byli v životní velikosti, ochutnat zdravé poháry plné ovoce, vyřadit se ve skákacím hradě a na závěr si poslechnout ukázkou z muzikálu Hight School Musical. Po návratu na faru jsme povečeřeli, zahráli si Activity a šli spát.

V pátek ráno už jsme jen uklidili a vyrazili přes Ublo zpátky do Jasenné. A vyšlo nám to akorát, protože jsme dorazili právě na oběd. Po obědě už každý vyrazil domů povykládat svým rodičům vlastní zážitky...

*Matěj Poláček
a Jakub Šiška*

Stavění a kácení máje

Máj jsme krásně nazdobili, ...

bez problémů postavili ...

a důkladně ukotvili.

V sobotu 23. května si děti pěkně zařídily, ...

na konících zajezdily ...

a některé i vystoupení připravily.

Turnaj „žen“ proběhl za účasti ženského družstva z Ubla, Jasenné a pánů z Jasenné, kteří si na ženy jen zahráli.

Po litém boji ale nevyhráli. Ublanky byly 1., Jaseňanky 2. a pánové 3.

Za zvuku fanfár došlo na kácení máje a zábava pokračovala až do rána. Už teď se těšíme na další.

Počasí 2008

Toto letí, máme pryč jedno pololetí. Opravdu se nechce věřit, že je půl roku v minulosti. Letošní počasí překrylo již loňské, tak si počasí roku 2008 připomeňme.

Leden

Začátek roku zahalený v bílém hávu, teploty okolo -5°C , ovšem sněhová pokrývka vydržela jenom do 5. ledna. Pak se začalo oteplovat, denní teploty stoupaly k $+5^{\circ}\text{C}$ a počasí s teplotami nad nulou vydrželo až do konce ledna. Nejtepleji okolo 20. ledna s odpoledními teplotami do $+9^{\circ}\text{C}$. Počasí připomínalo spíš předjaří. Dlouhodobá předpověď začátkem měsíce slibovala teplejší počasí do konce ledna a tak tomu bylo i ve skutečnosti. Sněžení se během měsíce objevilo, ale sníh rychle roztál. 27. ledna se přehnala severními pohraničními horami vichřice se silným sněžením. Na Sněžce naměřen vítr o síle orkánu s rychlostí 140 km/hod. Během měsíce spadlo 60,5 mm srážek, což je 137 % dlouhodobého průměru (44 mm). Koncem měsíce houkají sýčci, jehnědy na lískách se začínají budit a na loukách rostou houbičky.

Únor

V první dekádě pokračuje teplé počasí. Po loukách se prohánějí pavouci a lesní mravenci provádí procházky. Ráno 10. 2. je šedivo, bezvětří a ptačí štěbetání dělá příjemnou atmosféru předjaří. Sluníčko hřeje a lesní mravenci se vyhřívají na sluníčku, teplými tělíčky pak vyhřívají mraveniště. Ovšem teplota ve druhé dekádě klesala pod bod mrazu, 17. 2. mráz $-14,2^{\circ}\text{C}$. Po 20. únoru se oteplilo, teploty nad nulou a denní stoupaly až na $+16^{\circ}\text{C}$. Ptačí svět se rychle probouzel k životu. Únor bez sněhové pokrývky a spadlo 21,5 mm srážek, což je 52 % dlouhodobého průměru (41 mm).

Zima uběhla a nebýt zasněžování lyžařského svahu v Syrakově, nemohli by si lyžaři v Jasenné užívat zimních radovánek.

Březen

První den března přišla bouřka skoro v pravé poledne. Bouřku doprovázely kroupy a silný liják po dobu 5 minut. Odpoledne bouřlivý západní vítr, to se k nám přihnala tlaková níže nazvaná Emma. Řádila v Západní Evropě a u nás hlavně v Čechách. V Jasenné beze škod, větrno a vítr sfoukával lehčí neupevněné předměty. V Čechách byly během dopoledne dvě úmrtí následkem vichřice. 13. 3. přšelo se sněhem a po 17. 3. se citelně ochladilo. 20. 3. celý den sněží, je bílo a větve stromů jsou obaleny vrstvou sněhu, večer teplota -7°C . Počasí se sněžením a sněhovou pokrývkou nad 500 m n. m., trvá do 27. 3. Na Velikonoční pondělí sněží a ráno je bílo. Konec března přináší oteple-

ní a 31. 3., je odpoledne teplota $+22^{\circ}\text{C}$. Srážky byly vydatné, spadlo 84,3 mm, což je 187 % dlouhodobého průměru (45 mm).

Duben

Průběh jara spíš normální, jak se říká „aprílové počasí“. První bouřka přišla 25. 4. Dne 12. 4. ukazoval teploměr o půlnoci $+14^{\circ}\text{C}$ a po dva dny se teplota vyšplhala na $+20^{\circ}\text{C}$. To způsobilo zázrak, přišlo jaro v plné síle. Kvetení stromů nastoupilo po polovině měsíce, silně kvetly všechny ovocné stromy. Napršelo 57,4 mm vody, dlouhodobý průměr je 58 mm. Příděl srážek vyšel skoro jak se říká „na chlup“.

Květen

V I. dekádě počasí skoro beze srážek a v ovzduší je cítit stále chlad, mrazíky však nebyly. Ve II. dekádě se oteplilo, hlavně v ranních hodinách. Příděl deště na květen přišel ve dnech 18. až 21. 5., napršelo 49,2 mm. Celkové srážky 49,5 mm. Srážky byly rozděleny v měsíci nerovnoměrně a činily 66 % dlouhodobého průměru (75 mm). Měsíc květen musí být vlhký, jak říká staré pořekadlo: „v máji nesmí pastýři oschnout hůl“. Letos pořekadlo ale neplatilo a málo srážek se projevilo nepříznivě na porostech trav.

Červen

Prvních deset dnů vládla v okolí intenzivní bouřková činnost, srážky však nebyly významné. Celý měsíc je teplo a poměrně intenzivní bouřková činnost. Jasennou však bouřky obcházely a srážky byly nevýznamné. Spadlo 38,6 mm srážek, dlouhodobý průměr je 88 mm, což znamená 43 % srážek oproti průměru. Koncem měsíce je již vidět v polích nedostatek vody. Houby začaly růst vlivem teplého počasí brzy, ale jenom v malém množství.

Červenec

V první dekádě postupně klesají denní teploty s $+30^{\circ}\text{C}$, na $+20^{\circ}\text{C}$. Ve druhé dekádě prší a v půlce měsíce začínají růst houby. Ve III. dekádě se začíná oteplovat a koncem měsíce opět na teploměru třicítka. Bouřky časté, ovšem opět se našemu katastru vyhýbaly. Srážky byly ale vydatnější a napršelo skoro 100 %, to je 91,4 mm srážek, dlouhodobý průměr je 94 mm. Začátkem měsíce je vidět nedostatek vody na růstu plodů ovoce. Na konci července rostou houby již ve větším množství.

Srpen

Celý měsíc teplo s intenzivní bouřkovou činností, bouřky se však většinou Jasenné opět vyhýbaly. Na Vavřince 10. 8., ráno chladno a podzimní povětrí, pranostika říká „Vavřinec první podzimce“. 15. 8. přišly navečer bouřky, přšelo celou noc a napršelo do rána 59 mm srážek. V noci šla údolím Váhu vichřice, vyvracela stromy

a brala střechy. Kvůli vichřici byla uzavřena dálnice podél Váhu. V Severní Itálii, Rakousku a Švýcarsku, zahynulo při bouři 10 lidí. Na Slovensku 2 mrtví. Rozdíl teploty mezi 15. a 16. srpnem byl skoro 20°C. Srážky 79,6 mm, což je 84 % dlouhodobého průměru (94 mm).

Září

Do 12. 9., vládne teplé letní počasí, pak přichází v počasí velká změna, ochlazuje se na denní teploty do +15°C. Začíná pršet, ovšem význam srážek je již pro vegetaci malý. Také pro spodní vody se jedná o srážky nevýznamné, ale jak se říká, dobré alespoň něco. Začíná dozrávat úroda ovoce. Je velmi dobrá úroda jablek, průměrná hrušek a asi tak, podle mého odhadu, třetinná úroda trnek. Spadlo 40,8 mm srážek, což je jenom 58 % dlouhodobého průměru (70 mm). Stále je na vegetaci pozorovatelný nedostatek půdní vláhy.

Říjen

V půli měsíce začaly růst různé houbičky, od jedlých až po nejedlé, či jedovaté. Rostlo velké množství bedel, všude a hlavně v pastvinách. Některé dny teploty do +20°C. Ve druhé polovině října se postupně ochladilo a 24. 10., je první mrazík -1°C. Koncem měsíce stále rostou houby, v půdě však chybí voda. V závěru měsíce větrné počasí. Letošní říjen měl velmi vydařenou malířskou paletu. Na srážky opět skoupý, jenom 42,4 mm, což je 65 % dlouhodobého průměru (65 mm).

Listopad

Prvních 7 dnů velmi teplých, ráno +10°C a odpoledne stoupají k +20°C. Pak se ochladilo a 17. 11. se změ-

nilo proudění vzduchu na severní, teploty spadly pod +10°C. 18. 11., ráno mráz -8°C. Studené počasí vydrželo až do konce měsíce, kdy bylo také větrno. V polích bylo ještě vidět jablka na stromech. První sníh napadl 21. 11., zůstal ležet v Syrákové a na Vartovni, 23. leží na polích již asi 10 cm sněhu, dlouho však nevydržel. Bylo již načase, příroda potřebovala zastavit, ptactvo začínalo pozpěvovat jako na jaře. 30. 11. foukal vítr od jihu a začalo se oteplovat. Na severu Moravy shazoval vítr střechy. Teplou se k nám dostalo ze Severní Afriky. Spadlo 47,6 mm srážek, což je 72 % dlouhodobého průměru (66 mm).

Prosinec

První den měsíce, ráno +7°C a odpoledne +13°C, s čerstvým větrem od jihu. V Alpách napadlo až 120 cm nového sněhu. Sníh padá i v Portugalsku. Může za to vpád studeného vzduchu, tekoucího přes Skotsko, Anglii až do Afriky. Ten vytlačuje teplý vzduch až nad Polsko. Teplejší ráz počasí trvá až do 19. 12., tohoto dne sněží a sníh zůstává ležet na hřebenech. Začíná každý den posněhávat. Na Štědrý den začalo sněžit a navečer bylo již všude bílo, vrstvička sněhu asi 3 cm. Sníh zůstal ležet až do Silvestra. Od Štědrého dne se držely teploty pod nulou. Srážky 60,6 mm, což je 110% dlouhodobého průměru (55 mm).

V roce 2008 spadlo celkově 674,2 mm srážek, což je vyjádřeno v procentech 84,8 % dlouhodobého průměru (795 mm). Dlouhodobý průměr je počítán podle meteorologické stanice ve Vizovicích.

Pavel Sovička,
kronikář

Tabáskova partyja pokřtila svoje CD

Pozorní čtenáři Jasenského zpravodaje si před časem mohli přečíst informaci o tom, že zastupitelstvo obce schválilo Pavlu Kovářovi čp. 156 příspěvek na natáčení CD skupiny Tabáskova partyja ve výši 5.000,- Kč. Mnozí Jaseňané pravděpodobně netušili a možná, že ještě ani teď netuší, na co že to obec přispěla nemalou částkou. Z tohoto důvodu mi dovolu v krátkosti představit skupinu Tabáskova partyja.

Na můj popud vznikla někdy v roce 2006 a byla zavřená ve zkušebně ve Valašské Polance, odkud pochází většina hudebníků, kde postupně přecházela od nácviu převzatých skladeb k tvorbě vlastního repertoáru. Postupně se převzaté skladby nahrazovaly vlastní tvorbou, až přišlo po nahrání demosnímků logické vyústění naší snahy – nahrání a vydání regulérního alba.

Za dobu naší existence jsme stihli odehrát přibližně šedesát vystoupení, odvysílat rozhovor v rádiu Proglas a probojovat se přes dvě předkola na festival Zahrada 2008. Jaseňané si nás mohli poslechnout na stavění máje v roce 2007 na fotbalovém hřišti.

Více informací o kapele, členech a vystoupeních najdete na internetové adrese: www.partyja.hu.cz.

Nahrání studiového alba není rozhodně levná záležitost (pro informaci se cena studia pohybuje od 200,- Kč/hod. výše). Dále pak stojí nemalé částky výroba a potisk CD. Proto jsem oslovil obecní úřad s žádostí o finanční příspěvek a musím napsat, že jsem byl velice překvapený rychlou odpovědí i výší částky, kterou obec poskytla. Štědré byly i další jaseňské firmy a tak mi dovolu, abych touto cestou kromě obecního úřadu poděkoval také firmám Jasno spol. s r. o. a Vibox a. s., které mě rovněž velice příjemně překvapily a umožnily tak to, že jsme mohli 23. 5. 2009 slavnostně pokřtít CD – *Chci zas cítit léto* v kavárně vizovického kulturního domu. Omlouvám se tímto všem, kteří museli vybírat mezi křtem a tradičním Kácením máje v Jasenné. V únoru odsouhlasený termín už nešlo změnit. Na závěr ještě informace pro ty, kteří by měli zájem o originální lisované CD a při tom by chtěli podpořit kapelu – CD Tabáskovy partyje – *Chci zas cítit léto* – je možné zakoupit za 100 korun do konce září v horním obchodě v Jasenné.

Pavel (Tabásek) Kovář, Jasenná č. p. 156

Tradice koncertů v evangelickém kostele v Jasenné

Tradice koncertů a muzicírování v evangelickém kostele u nás v Jasenné sahá daleko do minulosti a dá se počítat na několik desetiletí. Cimbálová muzika Kašava u nás poprvé vystoupila v říjnu v roce 2003 a 30. května tohoto roku přijela CM Kašava zahrát a zazpívat k nám do Jasenné u příležitosti 25. výročí od svého založení. Na koncertě zazněly melodie nejen z Valašska, ale i z jiných regionů naší republiky. Byly to melodie lyrické, laškovné, bohatýrské i úsměvné až po temperamentní slovenské a cigánské.

Koncert v Jasenné byl prvním ze čtyř jubilejních koncertů (další koncerty proběhnou 14. 8. 2009 ve Valašských Kloboukách, 4. 9. 2009 ve Vizovicích a 21. 11. 2009 ve Zlíně). Ano, je to už čtvrt století, co byla založena dětská cimbálová muzika, ze které časem vyrostlo těleso, které každoročně reprezentuje tradiční valašskou hudbu na celé řadě domácích i zahraničních festivalů.

Za těch 25 let se u cimbálové muziky vystřídala řada hráčů i pedagogů. Pro umělecký růst kapely byla nejdůležitější spolupráce s Lucií Uhlíkovou a Antonínem Bařinkou. V těch dětských a mládežnických letech zase spolupráce se zkušenými hudebními pedagogy: Radanou Vánovou, Lucií Dümmlerovou, Helenou Kotulanovou nebo Jiřím Sládkem. Průlomem v uměleckém formování kapely byla spolupráce s Valašským souborem Kašava. V roce 1992 vystřídal tato kapela na postě doprovodné cimbálové muziky tehdejší cimbálovou muziku pod vedením Antonína Bařinky. Postupem času začaly obě kapely spolupracovat. Na počátku byly společné koncerty, postupem času pak obě kapely splynuly v jeden celek a od roku 2007 už existuje pouze jedna CM Kašava. Antonín Bařinka působí nadále jako umělecký poradce a na jasenském koncertu nastoupil ve třech číslech na postu primáše.

Během vystoupení CM Kašava zaznělo také několik úprav jasenského rodáka pana Jana Rokyty. Jeho spolupráce s původní CM Kašava začala už v dobách, kdy mnozí současní muzikanti nebyli ještě na světě. Se současnou muzikou spolupracuje od vydání prvního nosiče „Na tom našem potoce“ z roku 1999 a ještě dříve s kapelou natočil několik pracovních nahrávek z lukovských besed u cimbálu. Od té doby se spolupráce výrazně rozvinula. Důkazem je poslední CD, tentokrát vánoční, do kterého Jan Rokyt přispěl režijně a autorsky, kdy do CD věnoval několik úprav a dva barokní tance. Spolupráce s Janem Rokytou je pro každou cimbálovou muziku potěšením a stejným potěšením byl i jeho příspěvek na koncertu, kdy své „Písne z Vizovic“ doprovodil na cimbál.

Pro nesmírně pozorné a vděčné publikum si Jasenná získala srdce kašavských muzikantů. Už nyní připravujeme vánoční koncert v roce 2010, kdy přijede celý Valašský soubor Kašava a kromě vánočních koled předvede i lidové hry s vánoční tematikou.

Soubor Kašava hraje a zpívá srdcem a patří mezi výsostné reprezentanty lidové muziky a písničky u nás. Li-

dová melodie je krásná, nádherná řeč, která nám má stále co říci. Je v ní nejen rozmanitost, ale i dokonalost a lahodnost, celý odkaz lidové kultury našich předků, které nejsou měřitelné, protože je určuje čas a je jen na nás, abychom se z ní nejen těšili a ji vnímali, ale zejména ji uchovávali a předávali dalším generacím. Pokud dál budou mezi námi muziky, jako je Kašava, tak se není třeba obávat zániku odkazu našich předků, protože přes lidovou muziku předávají lásku k domovině, lásku k tradicím a lidovému kumštu.

*Zdeňka Turková, místostarostka
a Jana Pluhařová, konferenciérka souboru*

Výtěžek ze vstupného ve výši 7 tis. Kč byl celý předán Farnímu sboru Českobratrské církve evangelické v Jasenné na opravu kostela. Celý koncert zaznamenávala Česká televize, studio Ostrava a sestřih bude vysílán na 2. programu ČT v pořadu Folklorika. Přesný termín nám bude sdělen a vyhlásíme jej rozhlasem.

O programu CM Kašava bylo napsáno hodně a proto jen pár řádků k publiku.

Mezi posluchači byli i Ti nejmenší – Jirka, Pavlík, Adámek, Románek, Vojta, Deniska, Šimonek, Kubík, Terežka, Anička – a možná i další děti.

Přišli se svými rodiči i prarodiči. Někteří se o přestávce doma posilnili svačinkou a vrátili se zpátky na koncert do kostela, jiní nevydrželi a druhou polovinu strávili již venku před kostelem. Ale to vůbec nevadí.

Je dobře, že někteří rodiče a prarodiče si najdou volný čas a přijdou s dětmi nejen na sportovní a zábavné akce, ale také kulturní, jako byla právě tato.

A aby krásné valašské písničky neupadly v zapomnění, snažíme se o to i my, v mateřské škole. Vždyť dětem jsou lidové písničky blízké a rády si je zpívají ve hrách nebo při pobytu venku. Možná právě mezi nimi rostou ti, kteří budou v budoucnu hrát v cimbálových muzikách a díky velkému nadšení k lidové muzice předávat písně dalším generacím.

Za kulturní komisi a MŠ Věra Pečenková

Společenská kronika

89 let

Emilie Jurčáková květen dolansko

88 let

Anna Řezníčková květen hořansko

86 let

Pavel Polásek červen střed

85 let

Jarmila Zrníková červen paseky

83 let

Božena Kovaříková květen dolansko

Marta Macková květen hořansko

81 let

Zdenka Mikuláštková květen hořansko

80 let

Miroslav Šťastný květen střed

Marie Kovářová květen dolansko

65 let

Jiří Jurčák květen dolansko

Anna Lukášová květen dolansko

Soňa Valchářová červen dolansko

Klára Bobálová červen dolansko

Všem oslavencům gratulujeme.

NARODILI SE:

Karel Geržičák

Matyáš Čala

Kateřina Studeníková

Nela Navrátilová

Adam Řezníček

Rodičům blahopřejeme.

ROZLOUČILI JSME SE:

Anna Řezníčková

Pozůstalým vyjadřujeme upřímnou soustrast.

MANŽELSTVÍ UZAVŘELI:

Michal Masařík a Pavla (Mikuláštková)

Martin Koláček a Jana (Polčíáková)

Novomanželům přejeme hodně štěstí.

K TRVALÉMU POBYTU SE PŘIHLÁSILI:

Markéta Zemanová

Karel Geržičák

Michal Masařík

František Večerka

Norma Večerková

František Večerka

Dagmar Hrnčiriková

Eliška Nedbálková

Z TRVALÉHO POBYTU SE ODHLÁSILI:

Iveta Slezáková

Věra Pečenkova

Hana Holbíková

Štěpán Holbík

Jakub Holbík

Jana Koláčková

Ke dni 15. 6. 2009 měla naše obec 955 obyvatel, z toho 466 mužů a 489 žen.

Paní Jarmile s láskou a úctou

Zní to téměř neskutečně, paní Jarmila Šuláková, valašská královna a klenot české lidové písně slaví osmdesátiny. Milovníci folklóru (pokud ještě žijí) vzpomínají na její začátky už ke konci padesátých let a také na její první hit – Okolo Súče. Takže její umělecká dráha trvá už

více než šedesát let! S našimi předními soubory sjezdila „půl světa“ a všude se jí dostávalo zaslouženého uznání. Na stovky se dají počítat její rozhlasové nebo televizní nahrávky.

Paní Jarmila nebyla nikdy ryzí profesionálkou a zpěv byl a je její nejlepší zábavou a celoživotní láskou. Je ale pravda, že ke zpěvu musí mít člověk sluch, hlasivky, plíce a hudební nadání. Domnívám se ale, že tento výčet není úplný, nesmí tam totiž chybět srdíčko, a to tam dává „naše“ oslavenkyně v neskutečné míře.

V roce 1995 byla oslovena a „zasnoubila“ se s vizovickou kapelou Fleret a zůstává jí věrna doposud! Vážení hudební kritici a znalci se tentokrát asi chytali za hlavu, rock a folklór dohromady? Šuláková a s těma „divochama“ z Vizovic? No ale podívejme se, plné sály, haly, úspěchy na festivalech, ale především spousta nadšených posluchačů všech věkových kategorií.

V poslední době nevynechám jediný koncert Fleretácků a už se těším na jejich vystoupení na hřišti v Zádveřicích (25. 7.). Abych znovu zaslzel při Jarmilčiných Ovečkách a zazpíval společně s ostatními „Aj bože, bože, jak je nám tu se Šuláčkou dobře“. Že jsem si trošku upravil text? Omlouvám se, šak ale vínečko si můžeme dopřát třeba denně, ale Jarmila Šuláková nám bude možná čím dál vzácnější.

Jarmila prohlašuje, že mezi ogařiskama fleretáckýma mládne. Popřejme jí proto, ať se jí tato možná trochu pošetílá myšlenka co nejdéle drží. A připijme si na ni domácí slivovičkou, šak ale také, co bysme kdesi chodili, šak máme nalété. Tož na zdraví!

*František Kladníček,
Vizovice*

Doba panství pánů z Gollenu a z Minkvicburka

Nový panovník (Karel VI.) žádal po moravském zemském sněmu velké částky peněz na válku s Francouzi. Moravští stavové sice poukazovali na předchozí pustošení země a její chudobu, když však císař dále naléhal, uvolili se poskytnout mu 950 tisíc zlatých na dvě léta a na tutéž dobu půjčku jednoho miliónu zlatých. Do války bylo v letech 1712 a 1713 odvedeno 4 352 pěších a 1 304 jízdních Moravanů.

4. července 1712 zasáhlo Vizovice i některé okolní dědiny (v Zádveřicích nikoli) krupobití a ohromná povodeň zničila nejen všecku úrodu, ale též mnoho polí tolika kamením a pískem zanesla a ornici odplavila, že četná pole mnoho roků k obdělávání nebyla způsobilá. Bylo dokončeno dílo zkázy započaté již minulého roku. Tehdy píše svob. pán hrabě Prokop Gollen vyšším úřadům : „... nejenom tedy, že žádná robota od podaných žádati se nemůže, ale snažím se je buď penízem nebo potravinami ve Vizovicích zachovati, aby jako žebráci odejít nemuseli, neboť větší bídy nemůže už být v celém světě nalezeno!“ Tím majitel vizovského zboží žádal za odpuštění nebo aspoň poshovění splátky daní pro poddané a také pro sebe, poněvadž také jeho úroda byla větším dílem zničena.

V souvislosti s hladem, který následkem epidemie povstal, se na větších plochách začaly teprve roku 1713 pěstovat zemáky, čili brambory, které byly zatím pouze květinou pro ozdobu, nikdo je nepěstoval, protože se věřilo, že podzemní hlízy jsou jedovaté. Tvrdí se, že právě brambory zažehnal hladomor.

V oněch časech uděluje svobodný pán z Gollen Prokop Gervas Vizovským medařské právo všem medařům, kteří na jeho panství chovali své včely. Závazně jim stanovuje napřed zvolit „lamfojta a jiné osoby k ouřadu“, kteří by byli k tomu zavázáni přísahou, a určuje příslušné dávky k placení včetně trestů za nedodržení artikulí.

Tresty na zloděje včel nebo medu bývaly kruté. V Lukovečku se zachovala pověst: na Tvrdé měli včelaři z Fryštáku své úly. Zastihnuvše kdysi zloděje, kruté s ním naložili. Vyříznuvše jemu pupek, přibili jej na úl a honili provinilce kolem úlu, až si všecka střeva vytáhl.

Nařízení o berních knížkách z roku 1710 nebylo uvedeno do praxe tak, jak bylo uvažováno. Proto bylo novým berním řádem z roku 1714 stanoveno, že mají být berní knížky zaváděny obecně a současně byl předepsán i jejich formulář. Zde se měla zapisovat podle vrchnostenského rozvrhování berní povinnost celé obce, a to na každý měsíc v roce. Měly být zde potvrzovány jednotlivé splátky. Pro každou obec měly být vedeny dvě knížky, jedna, která měla být podepsána vrchností, byla ponechána v obci, po deseti letech však bylo na zemském sněmu projednávano, že tyto knížky nebyly poddanským obcím vydávány.

Mimoto poplatky odváděné desátky farníků tvořily ve starých dobách pevný příjem farářů. Z čeho sestávaly

desátky a vůbec všechny farní příjmy lze seznat z „attestace“ vizovské městské rady z roku 1714, kde je doslovně uvedeno:

„My purkmistr a rada města Vizovic přiznáváme, že dle patentu králov. hejtmanského úřadu ze dne 16. března 1714 strany pana faráře našeho – užitekův jak v desátcích, tak v akcidencích (= dávkách) se schází: Pan farář bytedlně tu drží kaplana jednoho. Obsluhuje při tom kostel, v dědině Jasennej filiální druhý (Jasenná měla tehdy 27 poddanských usedlostí).

Item (=dále) v dědině Pozděchově kostel komentátní (=svěřený) třetí. Z dědin ke kostelu farnímu od starodávna patřících nachází se i s kostelem filiálním Jasenským šest, jmenovitě: Rakova, Lutonina, Jasenná, Ublo, Bratřejov a Lhotsko. V těch šesti dědinách a sedmém městě spolu nachází se lidí k svatě zpovědi uznalých (krom věku dětinského) 2.277.

Vychází odtud na desátcích ročně kromě štol biskupem vysazené, kromě fundací, koledy, mši svatých bratrských a jiných za živé i mrtvé – po 30 krejcařích za každou – sloužených následující určité desátky.“

Následuje výčet poplatků z jednotlivých dědin i s celkovým počtem farníků, kdy dohromady načítáno 3.157 osob, které tvoří podíl při obsluhování fary při roční dávce 707 zl. 40 krejcarech, „z čehož svého kaplana chovati mají“. V závěru dodáno: „... což tuto se nadpisuje, my s dobrým svědomím a přitlačením naší prostřední pečeti přiznáváme. 3. aprílís 1714. Purkmistr a rada města Vizovic“.

V důsledku mnohaletého nekontrolovaného lovu zvěře, a to i přes zákazy vrchnosti, došlo roku 1715 k tak velkému nedostatku zvěře, že na její ochranu byl na další 3 roky další lov zakázán a vydán nový lovecký řád s přísnými tresty pro pytláky. V tomto řádu byla přísně ustanovena doba hájení zvěře, v menších lesích zakázány vlčí jámy a zakázáno nošení zbraně všemu lidu vyjma mlynářům a hlídačům vinic.

Aniž se kdy komukoli podařilo vysvětlit proč – na počátku 18. století v Evropě navždy odezněly morové kalamity. Epidemie z let 1713 až 1715 byla definitivně poslední. Vzhledem k tomu, že bacil moru objevil Japonec A. Yersin až roku 1894, nejsou si odborníci ani jisti, které předchozí pohromy skutečně zapříčinil mor a které měly jiný původ (cholera, tyfus a další sdělné choroby). Faktem na druhé straně zůstává, že i bez znalosti podstaty se lidé naučili s nákazou bojovat.

V roce 1717 opět vzplál nemilosrdný boj Habsburků s Turky, když turecký půlměsíc oblehl Srbský Bělehrad a sám velký vezír Chalil paša sem přirazil s dvojnásobnou přesilou vojska, než disponovali císařští. Přesto byl poražen a přinucen se vzdát. V červenci 1718 pak s nimi byl uzavřen Požarevacký mír, kterým Rakousko donutilo Turky zřici se rozlehlých území za Dunajem a získalo Temešský banát, Malou Valachii (až k řece Oltě), Bělehrad (ten

byl 165 let v rukách mohamedánů) a část Srbska a Bosny (až k řece Uně). V té chvíli se rakouská říše domohla vůbec největší rozlohy ve svých dějinách.

Utuzení poddanství bylo provedeno již druhým robotním patentem, vydaným 22. února 1717, který potvrzoval třídenní robotní maximum, v němž stanoveno, že „*robotu má trvati od východu do západu slunce*“ s dvouhodinovou přestávkou, a podrobně upravoval způsob podávání poddanských stížností. Směřuje k vynucenému řádnému chodu hospodářství celé vsi ve prospěch vrchnosti. Jeho platnost byla s tímto datem vyhlášena nejprve pro Čechy. 2. září téhož roku pak ve stejném znění začala platit i pro Moravu.

Tajné pašování soli, proti kterému byli v roce 1647 najati tzv. solní portáši, stále vzkvétalo, a ti měli neustále co dělat. Doklad o tom máme v zápisu o „sezení“ ze dne 7. května roku 1717, kdy purkmistr a rada města Vizovic soudili dle konfrontace se solnými fortáši solaře Jana Chovance a Jana Kováře za nepovolené dovážení soli na Novou dědinu. Stihl je za to trest namísto pokuty tělesné nalákat a odstavit 20 sáhů pořádného kamenní na chrám Páně Pozděchovský, který byl právě tenkrát stavěn.

Na základě stanného práva bylo roku 1719 odsouzeno k popravě 9 loupežníků, z nichž dva byli z Jasenné. Celkových útrat spojených s popravou měli Vizovští 196 zlatých 10 krejcarů. Proto prosili krajský úřad v Hradišti „*pro pána Boha všemohoucího*“, aby jim ty výlohy byly hrazeny, aby povinností kontribučním a vrchnostenským mohli vyhovět, „*když přece někteří mezi popravenými do Brumova patřili, a my mimo zameškání našich hospodářských prací ještě jsme (při upravování šibenice) outrpni býti museli*“.

Ještě roku 1720 byl ve Vizovicích, po loňských hrdelních exekucích, oběšen loupežník Jiří Mucha, kdy se Vizovští zdráhali zaplatit hrdelní útraty proto, že Mucha pocházel ze Seninky. Jelikož Seninka tehdy skutečně náležela k právu města Vsetína, útraty platilo město Vsetín.

Prokop Gervas z Gollen znovu ve Vídni potvrdil vizovským mistrům řemesla kožišnického cechovní artikule, které jim propůjčil již pán Gervas Vilém z Gollen (Prokopův otec) roku 1681.

Jako velmi neutěšený se jevil obraz stavu poddaného selského lidu na Moravě té doby. Málokde jinde ve světě vrchnosti nakládaly se svými poddanými tak bezohledně jako v zemích Koruny české, kde neměla cizí šlechta s domácím lidem žádného slitování. Sedlák byl nevolníkem svého pána, připoutaným ke hroudě jeho pozemku. Byl mu naprosto podřízen ve všech otázkách osobních i majetkových. Vrchnost měla právo jej násilím držet na svém pozemku a když by utekl, vynutit si jeho návrat. Kdo by ho přijal, ukrýval či na útěku podporoval, vystavoval se peněžitě pokutě. Vystěhování poddaného ze země bylo vázáno nejen svolením vrchnosti, nýbrž i panovníka a na povinnost úhrady poplatku 5% z celého jmění. A tak selský lid, následkem přestálých válečných útrap i přetrvávajících tla-

ků náboženských, houfně prchal ze země. Vylidňovaly se vesnice a selské statky zůstávaly pusté. Nic nevyřešily četná sněmovní usnešení i císařské reskripty.

Císař Karel VI., přísně vychovaný v katolické víře jezuity, vydává císařský patent, kterým mělo být proti nekatolíkům co nejpřísněji zakročováno. Tento císařský reskript o trestání „kacířství“ vchází na Moravě v platnost 25. prosince 1725. Vyhlášeno, že nekatolíkům „ani zvoniti, ani zpívati se nedovoluje“, a zemřelým nekatolickým mistrům cechovním zakazuje se pohřební průvod. Evangelíci vizovského panství, jichž je stále většina, jsou stále více sužováni za svoji víru.

Za tajné nekatolictví byli poddaní odsuzováni na rok nucených prací, při opakovaném „provinění“ na tři roky a pak k vyhnanství do Uher nebo Sedmihradska. Pro ty, kteří se vrátí z ciziny, pro kazatele, učitele a kolportéry nekatolických knih a pro ty, kdo jim poskytnou útočiště, byl stanoven trest smrti. Udavačům byly slíbeny velké odměny a utajení denunciací.

Kdyby se dříve vypuzení nekatolíci tajně vrátili do vlasti a byli chyceni, pak měli být odsouzeni k smrti. Ještě přísnější byla ustanovení reskriptu z roku 1725 o nekatolických kněžích a učitelích. Ti z nich, kteří by byli chyceni a usvědčeni, že tajně přešli hranice, měli být souzeni podle hrdelního řádu. Poněvadž učitelé a kněží přicházeli do země a přinášeli s sebou knihy, byla vypsána odměna pro ty, kteří by nekatolického kněze nebo učitele udali. Udavači byla slíbena odměna 100 tolarů a jeho jméno mělo zůstat utajeno. Lapený kněz měl být ihned uvězněn a pak popraven.

Rodičům, o kterých bylo známo, že nejsou upřímnými katolíky, měly být odňaty jejich děti a dány na vychování do pravověrných katolických rodin. Měsíc po vydání reskriptu z 28. prosince 1725 byl vydán místodržitelský patent, ve kterém se přikazovalo krajským hejtmanům, aby dohlíželi na plnění reskriptu a zvláště na to, aby lid a hlavně děti byly přidržovány k bohoslužbě a ke katechismu.

Fojt Jíra Mikuláščík získal od hraběte Prokopa Gervase Gollena v roce 1726 odměnou zvláštní privilegium na svobodné držení dědičného fojstství v Jasenné, že „*byv u něj hajduchem v nebezpečení jej pilně opatroval a zachránil od smrti utopením*“. Ten při lovu nešťastně upadl do jezírka pod kopcem Vartovnou a začal se topit.

Fojt Jiřík Mikuláščík býval také slavným portášským hejtmanem. Jasenští fojti, v hierarchii tehdejší feudální společnosti, se tak posunuli na místo nižší šlechty, jasen-ský fojt byl tudíž fojtem erbovním. Měl u vrchnosti velikou moc a vážnost. Nadále vykonávala úřad fojta rodina Mikuláščíkova bez přerušení.

Jednou prý místo sebe poslal dohlížet na robotníky svého syna, ale purkrabí ho nepřijal. To dohněvalo fojta tak, že jel hned na zámek a tam obuškem rubal do brány a na vše strany dotud, až ho všichni odprosili. Jeho rod se udržel na fojstství dodnes. To bývalo na gruntě číslo 60. Dodnes je zde chována privilej ze dne 12. listopadu 1726, kterou bylo toto fojstství propůjčeno Jurovi Mikuláščíkovi.

Václav Maruna, Vizovice

Informace OÚ

POZNAČTE SI DO KALENDÁŘE:

ROZPIS ÚTERNÍCH ORDINACÍ

MUDr. Dagmar Zavřelové

Dovolená: 22. 6. – 17. 7. 2009

Červenec	21.		
Srpen	4.,	18.	
Září	1.,	15.,	29.
Říjen	13.,	27.	
Listopad	10.,	24.	
Prosinec	8.,	22.	

MUDr. Eva Nečasová

dětská poradna

Dovolená: bude vyhlášena rozhlasem

Červenec	1.	15.,	29.
Srpen	12.,	26.	
Září	9.,	23.	
Říjen	7.,	21.	
Listopad	4.,	18.	
Prosinec	2.,	16.	30.

TERMÍNY SVOZU PYTLŮ NA TŘÍDĚNÝ ODPAD

	<i>Žluté a červené</i>	<i>Modré</i>
Červenec	13.	
Srpen	10.	24.
Září	7.	
Říjen	5.	19.
Listopad	2., 30.	
Prosinec	28.	14.

KONZULTAČNÍ DNY SmVaK OSTRAVA, a. s.

na OÚ v Jasenné pro zřizování vodovodních přípojek –
ZATÍM POUZE NA JIŽ VYBUDOVANÝ HLAVNÍ
PŘÍVADĚČ VODY – poslední **středa** v měsíci:

Červenec	29.	Říjen	21.
Srpen	26.	Listopad	25.
Září	30.	Prosinec	30.

Paní knihovnice upozorňuje,

**že po dobu prázdnin bude půjčovná doba
v místní knihovně ve středu pouze
od 16.00 do 18.00 hodin.**

**Ve dnech 15. – 29. července bude knihovna
uzavřena z důvodu čerpání řádné dovolené.**

UPOZORNĚNÍ PRO MAJITELE DOMŮ

Upozorňujeme ty z občanů, kteří se chystají na zásadní
přestavbu domu a s tím spojené vyklízení a zbavování se
zařízení a vybavení, že si musí sami na vlastní náklady do-
mluvit přistavení kontejneru a likvidaci odpadu si sami za-
platit. Totéž platí u vyklízení domů určených k prodeji.

Přistavení kontejneru od Technických služeb Vizovice:

<i>Velikost kontejneru</i>	<i>doprava Kč/km</i>	<i>manipulace Kč/hod.</i>	<i>pronájem Kč/den</i>
5 m ³	28,–	435,–	17,–
2 m ³	20,–	145,–	

+ skládkovné dle tonáže. Ceny jsou bez DPH

Zdeňka Turková, místostarostka

MYSLIVECKÉ SDRUŽENÍ

Jasenná pod Vartovnou

zve na

ČERVENCOVOU NOC

v sobotu 4. července 2009

na Myslivecké chatě.

SDH Jasenná

zve

NA POUŤOVOU ZÁBAVU

v sobotu 25. července 2009

Hraje skupina:

Trpaslík začátek ve 20.00 hodin.

Vstupné 50 Kč.

Prázdniny

Školní rok je u konce a před dětmi, studenty, i učiteli
je nejvíce očekávané roční období. Období, kdy je mož-
né si odpočinout a načerpat nové síly a elán do dalšího
školního roku. Naše škola ale v klidu nebude, protože ji
čeká obnova vybavení tříd a vyřízení dotace Minister-
stva pro místní rozvoj. Až děti v září přijdou do školy,
budou mít k dispozici nové prostředí, na které se mohou
všechny těšit.

Přeju dětem veselé prázdniny bez úrazů, s pěkným
počasím, učitelkám přeji klid pro obnovu sil v jejich ná-
ročném povolání. Všem občanům, kteří se chystají na
dovolenou přeji, aby aspoň trochu vyšlo počasí.

Pavel Machovský, starosta